

MEDİNE'DEN TAVSİYELER*

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun, sevgili Akra dinleyicileri!

Size Peygamber-i Zîşânımız'ın mübarek şehri Medine-i Münevvere'den hitap etmekten çok mutluyum ve Akra yöneticilerine gerçekten içten teşekkür ediyorum ki, beni bu kadar uzaklarda dahi bulup, sizinle konuşma yapmama vesile oldular. Teşekkür ederim...

Hac münasebetiyle Hicaz'da bulunuyoruz. Bu sene hac, çok mutlu bir şekilde, bizi sevince gark edici bir şekilde hacc-ı ekber oldu. Hacc-ı ekber, büyük hac demektir.

“—Eğer hacıların Arafat'a vakfeye çıktıkları gün cumaya rastlarsa zaten Arafe günü, Arafat'a çıkma günü mübarek bir gün; bir de cumaya rastlarsa, o zaman hacıların sevabı yetmiş kat olur. Yâni, yetmiş hac yapmış gibi sevap alırlar.” diye bir hadis-i şerif var.

Tabii, biz bunu Türkiye'deyken bilmiyorduk. Ama buraya gelince, burada ilân ediyorlar. Kamerî ayın hangi gün başladığını hükümet ilân ediyor. Zilhicce'nin dokuzunun ne zamana rastlayacağı, o zaman belli oluyor. Burada ilân ettiler, Zilhicce'nin dokuzu cumaya rastlayacak diye. Biz de tabii çok büyük sevince gark olduk, hacc-ı ekber oldu diye. El-hamdü lillâh Arafat'ta, hac vazifelerinde, bu sevinç içinde bu vazifeleri yaptık. Allah cümle ibadetlerimizi kabul eylesin...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Hac tabii, çok büyük bir ibadet... Sosyal ve politik yönü de olan muazzam bir hareket. Çok önemli bir ibadet... İslâm'ın ibadetlerinin ne kadar hikmetli, ne kadar önemli, ne kadar yerli yerinde olduğunu gösteren, elle tutulan, çok somut, müşahhas bir misal.

Hakikaten insan burada, dünyanın her yerinden gelen ve nisbeten geldiği yeri en güzel temsil eden; güçlü, zengin, kültürlü, seçkin müslüman kardeşlerini görme imkânını bulabiliyor. 2-3 milyona yakın, bir büyük kalabalık ile karşılaşıyorsunuz.

Tabii, Türkiye'de de yaz ama sevgili dinleyiciler, buranın sıcağı çok farklı, çok yakıcı, çok kavurucu bir sıcak. İşte o sıcağın altında, şemsiyelerle muazzam bir ibadet îfâ ediliyor. Allah kabul eylesin... Allah hacetmemiş sevgili dinleyicilerime kısa zamanda hacetmelerini nasib eylesin... Çünkü, İslâm'ın beş önemli emrinden, şartından, mühim ibadetlerinden birisi hac ibadeti. Hem de onu Allah'ın rızasına uygun, çok şuurlu bir şekilde yapmayı nasib eylesin Allah...

Tabii hac, Mekke-i Mükەرreme'de cereyan eden bir ibadet. Kâbe-i Müşerrefe tavaf ediliyor, Arafat'ta vakfe yapılıyor. Mina'da vazîfeler var. Kurban kesme durumunda olan kimseler oluyor. Şeytan taşlama vazîfeleri var. Bütün bu ibadetler yapıldı, geldi, geçti. Siz de bayramı yaşadınız oralarda... Nice nice bayramlara sıhhat ve âfiyetle ve sevdiklerinizle beraber ulaşmanızı, hepinize ayrı ayrı, şu gün elime fırsat geçmişken temennî ediyorum. Ama daha önceden de

dergilerimizdeki yazılarımda, bayram gelmeden önce de bayramlarınızı zaten tebrik etmiştim.

Ayrıca muhterem dinleyicilerim, sevgili Akra dinleyicilerim; biliyorsunuz, Kurban Bayramı senede bir defa geliyor, Ramazan Bayramı senede bir defa geliyor ama, Allah CC lütf u keremiyle bizlere öyle bir imkân bahşetmiş ki, haftada bir cuma günleri bir bayrama sahip oluyoruz. Cuma günü mü'minin bayramıdır. Gerçekten mânevî bakımdan çok kârlara da erdiği, mutlu olduğu bir gün. Onun için, her cuma da ayrıca bir bayramdır. Sizin bu cumanızı da o bakımdan bir bayram olarak hatırlatırım, o bakımdan da tebrik ederim.

Allah cumanın içindeki, mü'min kullara vermeyi vaad ettiği feyizlerden, bereketlerden, nimetlerden, ihsânlardan sizleri de hissedâr eylesin, sizleri de nasibdâr eylesin, sizler de âzâmî derecede faydalanmış olun...

a. Medine-i Münevvere'nin Fazîleti

Tabii, Akra yöneticileri benden cuma konuşması isteyince, elbette bu Hicaz'ın güzel durumunu anlatmam lâzım!..

Mekke'deki vazifeler görüldü. Şimdi biz Medine-i Münevvere'ye geldik. 430 km kadar daha kuzeyde Mekke-i

Mükerreme'den, Kâbe'nin olduğu, Arafât'ın olduğu şehirden... Peygamber Efendimiz SAS'ın vefat ederek kabrinin yer almış olduğu, defnedildiği ve ismi Yesrib iken değişip *Medînetü'r-Rasûl*,

veyahut *el-Medînetü'l-Münevvere*; Rasûlüllah'ın o mübarek nûruyla pürnûr olmuş olan, nurlanmış olan o şehir mânâsına ismi değişmiş. *El-medîne*, şehir demek Arapça'da. El-medîne ama, Peygamber Efendimiz'in şehri olduğu için, ulemânın ittifakıyla dünyanın en mübarek yeri... Hatta Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini geçen gün Mekke-i Mükerrreme'de, tam biz Medîne'ye gelecekken âdetâ bize müjde gibi, camide imamlar böyle sayfayı açıp okuyorlar hadis-i şerifleri. Bize o hadis-i şerif geldi ki:

“—Ey hac yolcuları! Siz burayı, Mekke-i Mükerrreme'yi bırakıp kalkıp gidiyorsunuz ama, Medine-i Münevvere'nin de kıymetini bilin!” gibilerden hadis-i şerifler çıktı camide karşımıza. İmam efendi okudu.

Medine-i Münevvere'ye Peygamber Efendimiz özel dua eylemiş. Diyor ki:¹

اللَّهُمَّ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ عَبْدُكَ وَخَلِيلُكَ وَنَبِيُّكَ وَإِنِّي عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ وَإِنَّهُ دَعَاكَ لِمَكَّةَ وَإِنِّي أَدْعُوكَ
لِلْمَدِينَةِ بِمِثْلِ مَا دَعَاكَ لِمَكَّةَ وَمِثْلِهِ مَعَهُ

(م. عن أبي هريرة)

¹ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.1000, no:1373; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.506, no:3454; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.183, no:1593; İmam Mâlik, *Muvatta'* (*Rivâyet-i Yahyâ*), c.II, s.885, no:1568; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.62, no:3747; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.171, no:7513; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.83, no:10134; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.440; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.438; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.III, s.255, no:1061; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.446, no:34882; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.227, no:5071, 5072.

(Allâhümme inne ibrâhime abdüke ve halîlüke ve nebiyyüke) “Yâ Rabbî, İbrâhim AS senin kulun idi, halîlin idi ve senin peygamberin idi. *(Ve innî abdüke ve nebiyyüke)* Ben de senin kulunum ve peygamberim yâ Rabbi! *(Ve innehû deâke li-mekkeh)* O Mekke için dua etmişti. Yâni, ‘Mekke’yi emniyetli bir yer kıl ve meyvalarını bereketlendir!’ diye dua etmişti. *(Ve innî ed’üke li-medîneh)* Ben de bu Medine-i Münevvere için dua ediyorum yâ Rabbi!.. *(Bi-misli mâ deake li-mekkeh, ve mislehû meahû)* Mekke için İbrâhim AS nasıl dua etmişse öyle dua ediyorum, bir de o kadar daha fazlasıyla...”

Yâni, “Yâ Rabbî! Sen İbrâhim Halîlullah’a, sevgili kulun Hazret-i İbrâhim’e vaad edip, onun oğlu İsmâil’e Mekke’yi o Zemzem’iyle, Kâbe-i Müşerrefe’siyle mübarek kıldığın gibi, bereketli kıldığın gibi, çeşit çeşit nimetini oraya yağdırdığın gibi, Medine’yi de bereketli kıl, iki kat bereketli kıl yâ Rabbî!..” diye dua etmiş. Yâni, Mekke-i Mükerreme’ye nisbetle bereketini, kendisi için Allah tarafından istemiş. İki misli daha bereketli olmasını niyâz eylemiş.

Şerefının aynı şekilde büyük olmasını, Mekke-i Mükerreme’nin bir haremi olduğu gibi, Medine-i Münevvere’nin de bir haremi olmasını duasında isteyince; Allah’ın sevgili kulu ve elçisi olması dolayısıyla, muhakkak ki Allah-u Teâlâ Hazretleri de o şeyi ihsân etmiştir.

Onun için, bizim Osmanlı şairlerinden bir zarif zât-ı muhterem diyor ki:²

Bende medfundur deyu, eflâke fahreyler zemîn.

“Rasûlüllah bende defnedilmiş diye, yeryüzü göklere övünür. Bende medfun Rasûlüllah, benim bağrım da diye, yeryüzü göklere iftihar eder.” diyor.

Tabii, Medine-i Münevvere de öteki şehirlere iftihar eder:

“—Allah’ın en sevgili elçisi, en mübarek kulu, en yüce kulu, Makâm-ı Mahmud’un sahibi Rasûlüllah SAS bende medfundur.” diye övünür. Ve hakîkaten de o şerefe sahip.

Tabii, Peygamber SAS Efendimiz’i de ziyaretin çok büyük sevabı var. Hacedip Rasûlüllah’ı ziyaret etmemek olmaz.

Ve Rasûlüllah’ı ziyaret etmeyi kendisi temennî eylemiş, işaret buyurmuş. Hacıların hacca geldikleri esnada, ya da hacdan dönerken, Rasûlüllah SAS Efendimiz’i ziyaret etmesi, mescidini ziyaret etmesi, mescidinde namaz kılması, onun o yaşadığı yeri görmesi tabii çok güzel bir şey. Peygamber Efendimiz’in türbesini ziyaret etmesi çok çok güzel bir şey!

² Şiirin tamamı:

Ol Rasûl-i Müctebâ, hem Rahmeten li'l-âlemîn,

Bende medfundur deyu, eflâke fahreyler zemîn.

Ravzasın idüb ziyaret, didi Cibrîl-i Emîn:

Hâzihî cennâti adnin, fe'dhulühâ hâlidîn.

Düşünün, Peygamber Efendimiz'in çevresindeki çok mübarek insanları... O Zevcât-ı Tâhirât, Ümmehât-ı Mü'minîn, yâni müslümanların anneleri olan vâlidelerimiz buralarda... Peygamber Efendimiz'in mübarek cennetle müjdelenmiş sahabilerinin bir kısmı bu Medine-i Münevvere'de. Bakî Kabristanı denilen el-Bakîu'l-Garkad veya el-Bakî' denilen meşhur kabristanı var. Peygamber Efendimiz'in hemen türbesinin kapısından öbür tarafa, şarka doğru bakıldığı zaman görünen muazzam bir kabristan. Tabii orada o mübarek insanlar medfun.

Onları ziyaret etmek, o Peygamber Efendimiz'in mübarek kızı Fâtımatü'z-Zehrâ Validemiz'i ziyaret etmek ne kadar, ne kadar güzel tabii.

İşte böyle bir yerde bulunmanın mutluluğu içindeyiz. Allah-u Teâlâ Hazretleri sizlere de nasîb eylesin... Ve Peygamber Efendimiz'in rızasını, sevgisini kazanmayı Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlenize nasip ve müyesser eylesin aziz ve sevgili dinleyiciler...

b. Alimin Abide Üstünlüğü

Tabii ibadetler çok önemli ama, benim önümde açmış olduğum hadis-i şerîf kitabında, Muaz RA'dan rivayet edilmiş bir hadis-i şerif... Hemen karşımda, her zaman olduğu gibi yine bir ilim konusuna temas etmeden geçilmeyecek demek ki bugünkü sohbetimde de... Peygamber

Efendimiz SAS buyurmuş ki:³

فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ

الْبَدْرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ

(حل. عن معاذ)

RE. 323/4 (*Fadlü'l-àlimi ale'l-àbidi kefad-li'l-kameri leylete'l- bedri alâ sâiri'l-kevâkib.*)

“Alimin àbid üzerine üstünlüğü, dolunayın olduğu gecede, gökyüzünde dolunay ne kadar büyükse, öbür yıldızlar hatta görülmez bile, ne kadar sönük kalırsa âlimin kıymeti o kadar daha fazladır, o kadar daha kıymetlidir.” buyurmuş.

Onun için tabii, ilim fevkalâde önemli ve ilim de cenneti kazanmak için fevkalâde gerekli bir çalışma. Onun için sevgili dinleyicilerim, aman kendiniz ve çoluk çocuğunuz mutlaka Kur'an-ı Kerim'i ve Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerini, daha doğrusu sünnet-i seniyye-i nebeviyyesini çok iyi öğrenin! Dinde bilgili olun, dinde fakih olun!..

³ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.341, no:3641; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.341, no:3641; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.81, no:223; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.196, no:21763; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.110, no:342; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.289, no:88; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.II, s.262, no:1696, 1697; Taberânî, *Müsnedü's- Şâmiyyîn*, c.II, s.224, no:1231; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.398, no:368; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXV, s.247; İbn-i Ebî Şeybe, *Müsned*, c.I, s.51, no:47; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.45; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.129, no:4347; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.258, no:28746 ve s.275, no:28795; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.841, no:1848; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.442, no:14686 ve c.XX, s.403, no:22469.

Allah bir insanın dünya ve ahirette hayrını isterse, o hayrın anahtarı olan dinde bilgili olmak, görgülü olmak, sezgisinin doğru olması, sağlam olması, kalbinin nurlu olması, anlayışının tam olması nimetini verir ona... Yâni insanın zihninin, gönlünün, kafasının dinî duygularla, bilgilerle dolması lâzım! Aman bunu ihmâl etmeyin!..

Dünya bilgileri tabii önemli, onları önemsememek olmaz. Çünkü onların hepsi insanoğlunun mutluluğu için, ilerlemesini sağlamak için ve hayatının tatlı ve güzel olması için gerekli olduğundan, bizim dinimiz ilmin her çeşidine çok büyük önem veriyor ama; ilimlerin en üstünü ma'rifetullahtır, yâni Allah'ı bilme ilmidir. Allah'a güzel kulluk etmeyi mutlaka çok iyi bilmeliyiz. Ârif, edîb, zarif, kâmil, tatlı, itaatli, hoş halli, güzel ahlâklı, çok kaliteli müslümanlar olmalıyız, olmalısınız. Çoluk çocuğunuz öyle olmalı, hanımefendiler öyle olmalı, hanım kızlar öyle olmalı!.. O bakımdan, ilme çok önem vermemiz gerekir.

Evinde misafir olduğumuz kimsenin oğlu hafız, çok nefis Kur'an-ı Kerîm okuyor. Onunla Kur'an-ı Kerîm okuyor ve dinliyordum ben. Geçen gün bir alimin kitabını getirdi, orada çok güzel bir tavsiye var. Büyük bir alim diyor ki:

“—Mutlaka ve mutlaka günde bir cüz Kur'an-ı Kerîm okuyun!”

Tabii, o hıza erişmek için biraz çalışmak lâzım! En aşağı günde bir cüz okuyun ki, ayda bir hatim indirmek mümkün olsun...

Tabii daha fazla da okuyan kimseler olabilir. Yedi günde bitirmek mümkün. Kur'an-ı Kerim'i Pakistanlı kardeşlerimiz yedi bölüme bölmüşlerdir, menzil diyorlar. Yedi günde hatim indirirler. Üç günde de hatim etmek mümkün. Daha fazlasını tavsiye etmemiş Peygamber Efendimiz. Daha sık olduğu zaman, hızlı olduğu zaman, mânâsını düşünme imkânı azaldığından tavsiye etmemiş.⁴

Sevgili dinleyicilerim, diyor ki o alim:

“—Günde bir kere bir cüz Kur'an-ı Kerim okuyun; bir...

İkincisi; her gün mutlaka birkaç ayet-i kerime ezberleyin!”

İnsan birkaç ayet-i kerimeyi ezberleyebilir. Allah'ın kelâmından bir şeyler ezberlemiş olacak. Uygulamak üzere zihnine yerleştirmiş olacak. Çok güzel bir faaliyet... İşte ilmin yaşı yoktur, mesleği yoktur, cinsiyeti yoktur. Yaşlı olan da, genç olan da, hanım olan da, bey olan da, çocuk olan da, herkes günde birkaç ayet-i kerime ezberlemeli! Kur'an-ı Kerim'i bilmeli, sonra ezberlemeli; yâni hafızasında kalsın. Çünkü, namaz Kur'an-ı Kerim'le oluyor. O bilgiler lâzım bize...

Üçüncü tavsiyesi de:

“—Her gün birkaç ayet-i kerimenin tefsirini geniş bir şekilde tetebbû edin, araştırın, düşünün, tefekkür edin!” diyor.

⁴ *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.293, no:4162; RE:78/11.

Çok önemli... Çünkü Kur'an-ı Kerim Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kelâmıdır. Ve orada eskilerin ve yenilerin, geçmişin ve geleceğin ilmi vardır. Bütün ilimler oradadır. Ve bütün ilimlerin kaynağı olan, insanın şahsiyetinin en güzel tarzda gelişmesine sebep olan bilgiler oradadır. İman bilgisi oradadır. İslâm'ın ruhu onun içindedir.

Kur'an'a sımsıkı yapışan kurtulur. Fitneli devreler var, din düşmanları var, münafıklar var, kâfirler var, itirazcılar var, şeytan var, nefis var, kötü huylar var... Görüyorsunuz, müslümanlar nerelerde... Mazlum müslümanları düşünün, onlara zulmeden, hiç yoktan İslâm'a düşman olan insanları düşünün!.. Düşmanlar var. Tabii, bunların karşısında İslâm'ı çok iyi bilmek lâzım! Kur'an-ı Kerîm'i çok iyi bilmek lâzım! Onun için, iki-üç ayet ezberleyin diyor, birkaç ayetin tefsirini de geniş bir şekilde öğrenin diyor.

Hazret-i Ömer, Kur'an-ı Kerim üzerinde üç çeşit çalışma yaparmış. Bir, hızlı Kur'an-ı Kerîm okurmuş; bir orta hızlı okurmuş; bir de böyle her ayet üzerinde enine boyuna, derin derin düşünerek okurmuş.

“—Daha Kur'an-ı Kerim'in başlarında kaldım, henüz daha şu sûreden öteye gidemedim.” buyurmuş.

Onun için sevgili dinleyiciler, Kur'an-ı Kerim'le ilgili çalışmanızı en öndeki çalışmanız haline getireceksiniz. Biliyorum her birinizin mesleği var, işi var, çalışmaları var... Tamam talebesiniz, memursunuz, esnafsınız, tüccarsınız, sanayicisiniz, fabrikatörsünüz; ama en başta gelen

işiniz Kur'an-ı Kerim'i bilmek olacak. Günde bir cüz okuma seviyesine getirin kendinizi... Günde birkaç ayet-i kerime mutlaka okuyun! Ve birkaç ayetin geniş açıklaması üzerinde derin derin tefekkür ederek, bilginizi, görgünüzü yaygınlaştırmaya gayret edin. Bu çok çok önemli bir husus olmuş oluyor ve alimin ibadetinin kıymeti ilmi olmadan ibadet eden, kuru kuruya ibadet eden insandan çok fazla oluyor.

Benim burada gördüğüm hususlardan birisi, sevgili dinleyicilerim: Biz, Türkiye'den gelmiş hacı kardeşlerimize bakıyorum; çok sevimli insanlar, çok uyanık insanlar, çok tatlı insanlar. Yâni böyle bakarken gözlerinin içi gülüyor, çok hoşuma gidiyor onların halleri ama, İslâm'ı çok iyi bilmemiz lâzım!.. Giyim hususunda, ibadeti yapış tarzımızda, davranışlarımızda ve sâirede İslâm'ı çok iyi bilmemiz lâzım! Onlardan yana kendimizi takviye etmeliyiz. Kimsenin yanında, daha geride kalmamalıyız.

Düşünün ki, mübarek ecdadımız öyle İslâmî eserler yazmışlar ki, Araplar bugün o eserleri kaynak eser olarak okuyorlar. İmam Buhârî, Buhâra'da yetişmiş. İmâm Tirmizî, Buhâra'ya yakın, aynı memlekette Tirmiz'de yetişmiş. İmâm Serahsî büyük fakih... Böyle her ilim dalında çok büyük âlimler yetiştirmiş bizim milletimiz. Ve onlar tabii İslâm'ı hem kendiler çok iyi bilmişler, hem de başkalarının bilmelerine vesile olacak muazzam eserler yazmışlar. Şimdi biz onların torunlarıyız. Bize de yakışan Kur'an-ı Kerim'i, İslâm dinini çok iyi bilmektir.

c. Cuma Günü Gusletmek

Aziz ve sevgili dinleyicilerim size en son yine, her zaman olduğu gibi, açtığım sayfada da karşımda olduğu için, bir hadis-i şerif daha okuyarak sözümü tamamlamak istiyorum.

Peygamber Efendimiz, Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri'nden İmâm Buhârî ve Müslim'in rivâyet ettiklerine göre buyurmuş ki:⁵

الْغُسْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ

وَأَنْ يَسْتَنَّ وَأَنْ يَمَسَّ طَيْبًا إِنْ وَجَدَ

(ط. حم. ش. خ. م. د. ابن خزيمة عن أبي سعيد)

RE. 225/9 (*El-guslü yevme'l-cumuati vâcibün alâ külli muhtelim.*) “Bulûğa ermiş olan her müslümana cuma günü yıkanmak gereklidir, şarttır, yıkanmalı müslüman.” Neden?.. Cuma namazı var, camiye tertemiz gidecek. Tepeden tırnağa bir gusül abdesti almalı..

(*Ve en yestenne*) “Bir de dişlerini misvaklayacak.” Yâni fırçalayacak, yâni dişleri de pırıl pırıl tertemiz olacak, ağzı kokmayacak. Dişle-

⁵ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.300, no:840; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.581, no:846; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.148, no:344; Neseî, *Sünen*, c.III, s.92, no:1375,1383; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.346, no:1089; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.30, no:11268, 11676; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.123, no:1743, 1745; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IV, s.34, no:1233; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.294, no:2216; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.167, no:2820; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.434, no:1537; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.242, no:5748; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.519, no:1667, 1688; Dâra Kutnî, *İlel*, c.XI, s.273; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.257; Tahavî, *Şerhü Maânî*, c.I, s.116, no:662; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1293, no:21250; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.412, no:14618.

ri nur saçacak, tebessüm ettiği zaman etrafı aydınlatacak. (*Ve en yemesse tâben in veced*) “Bulursa, bir de güzel koku sürünecek.” diyor Peygamber Efendimiz.

Düşünün... İnsan güzelce dişlerini fırçalamış, tertemiz, güzelce yıkanmış. Tabii, camiler Allah'ın evi... Oralara giden insan en güzel tarzda giyinecek. Giyindi, güzel kokuları süründü; camiye öyle girecek.

Böyle olursa, herkes yanında bulunduğu insanın temizliğinden, güzel kokusundan memnun olur. Aksine bir şey olsa, ondan da üzülür; pis kokusundan, pisliğinden, kirliliğinden, üstü kömür, is, pas, yağ filan olsa, “Aman üstüme sürünmesin!” diye sakınır. Onun için, cuma günü yıkanmanızı da tavsiye ederim.

Cuma namazınızı hiç ihmal etmemenizi tavsiye ederim. Aman sevgili dinleyicilerim, eğer üzerinize cuma farzsa; yâni hanımlara farz değil de, biliyorsunuz erkeklere farz... Cuma üstünüze farzsa ve şu anda beni dinliyorsanız; hemen abdestinizi alın ve cumaya gidin! Çünkü, üç cumaya mazeretsiz gitmeyen insanın, Allah gönlünü mühürler, yâni kapatır:⁶

⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.300, no:22611; İmâm Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.111, no:246. Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.530, no:3811; Ebû Katâde RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.357, no:1126; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.332, no:14599; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.430, no:1081; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.175, no:1856; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.91, no:273; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.247, no:5781; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.102, no:3004; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.516, no:1657; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.194, no:2689; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.327, no:460; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.440, no:1115;

مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مُتَوَالِيَاتٍ

مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ

(حم.ك.ض. عن أبي قتادة؛ حم.ن.ه.ع.ك.ق.ض. عن جابر)

RE. 412/12 (*Men tereke'l-cumuâte selâse merrâtin mütevâli- yâtin*) “Kim cuma namazını peş peşe, arka arkaya üç defa terk ederse...” Yâni bu cuma kılmamış, hemen onun arkasındaki cuma yine kılmamış, onun arkasındaki cuma yine kılmamış... (*Min gayri darûretin*) “Zarûret, mecburiyet, elinde olmayan sebepler, mânîler filân yok iken, eğer üç cumayı terk ederse...” Ne olur? (*Tabaa'llâhu alâ kalbihî*) “Allah onun kalbini mühürler, kapatır.” Kalbi, gönlü çalışmaz, işlemez hale gelir. İnsanın iç âlemi kararır, mânevî bakımdan mühürlenir, kapatılır, çalışmaz hale gelir. Yâni, Allah tarafından kendisine hayırlar gelmemeye başlar, çok kötü duruma düşer.

Dükkânın zabıta memuru tarafından gelinip, kepenkleri kapatılıp, kırmızı mühürle kapatıldığını

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.26, no:2786; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.176, no:1857; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.175, no:1600; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*,

c.II, s.176, no:975; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.366, no:917; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.172, no:5356; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.193, no:2688; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.154, no:5576; Ebü'l-Ca'd ed-Damrî RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.154, no:5579; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.102, no:2712; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.413, no:464; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1251, no:21136; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.141, no:21729.

düşünün. Bir ay ticaret yapamayacak, faaliyet gösteremeyecek. O gözünüzün önüne gelsin...

Allah insanın kalbini mühürleyince o zaman gönlü çalışmıyor. Gönülsüz, tatsız, tuzsuz bir hayat başlamış oluyor. Onun için aman cumanın bayram olduğunu bilin ve cumaya göre hazırlanın ve cumanın bütün mükâfatlarından Allah sizi istifade ettirsin...

Hacca gelmiş olan kardeşlerimizin haclarının kabul olmasını dilerim. Tabii hacda hayatını kaybeden, hasta gelip de burada hastalığı dolayısıyla vefat eden kimseler var çeşitli şekillerde... Onlara rahmet dilerim. Tabii hacda vefat etmiş insanlar, çok büyük makamlara ermiş oluyorlar. Onların şefaatlerini dileriz. Kalanlara sağlık, âfiyet dileriz.

Ve siz, Türkiye'den Akra'yı dinleyen sevgili Akra dinleyicilerim! Size de dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarını, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden dilerim. Allah gönlünüzce size, neler istiyorsanız dünya ve ahiret için, onları ihsan eylesin... Gönlünüz mutlu olsun... İçiniz aydın olsun, tatlı olsun, şen olsun... İşlerinizi Allah rast getirsin... Kesenize Halil İbrâhim AS'ın bereketini ihsân eylesin, bereket saçsın... Onun gibi cömert olun; sağa sola hayrınız, hasenâtınız olsun... Çoluk çocuğunuzla, sevdiklerinizle Allah sizleri mutlu ve bahtiyar eylesin...

Eğer evvelce hacca gelmişseniz, tekrar tekrar gelmeyi nasib etsin... Eğer hiç gelmemişseniz, tabii hac biraz da mâli bir ibadet, o mâli kuvvete sahip olup zengin olmayı ve nice nice defalar böyle hacca gelmeyi nasib eylesin... Bize şu anda nasib olduğu gibi, Peygamber SAS Efendimiz'in Medine-i Münevvere'sini de ziyaret etmek nasib eylesin... Ve hepimiz Peygamber Efendimiz'in sevgisine nail olalım... Allah Peygamber Efendimiz'in sevgisine, teveccühüne, iltifatına, şefaatine cümlemizi nail eylesin... Cennette bizi onlara komşu eylesin...

Sevgili Akra dinleyicilerim, Allah'ın selâmı rahmeti bereketi üzerinize olsun!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

27. 05. 1994 - Medine

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

**SERVER
Kürsü**